

*Lokaal plan Beschermd Thuis gemeente
Hoeksche Waard*

Inhoud

Lokaal plan Beschermd Thuis gemeente Hoeksche Waard.....	1
Inhoud.....	2
Managementsamenvatting	3
1. Inleiding	5
2. Bestuurlijke context	7
3. Visie en ambitie	7
3.1 Lokale ambitie en visie	7
3.2 Regionale visie en ambitie ten aanzien van BT	9
4. Doelen en randvoorwaarden Beschermd Thuis	9
5.Aantallen en kosten	10
6.Werkgroep, projectvoorstellen en begroting.....	12
7.Planning.....	17
8.Overzicht van bijlagen	18

Managementsamenvatting

Met de komst van de Wmo 2015 zijn alle gemeenten in Nederland verantwoordelijk geworden voor opvang en bescherming voor diegenen die niet in staat zijn zelfstandig te wonen. De onderdelen die de wet hierin benoemd zijn maatschappelijke opvang en beschermd wonen. De middelen om deze taken uit te voeren zijn over 43 centrumgemeenten verdeeld, met de opdracht aan de regio's om de verantwoordelijkheid in gezamenlijkheid uit te voeren. De gemeente Nissewaard is centrumgemeente voor de regio Zuid-Hollandse Eilanden (ZHE) die Voorne Aan Zee, Goeree-Overflakkee, Hoeksche Waard en de centrumgemeente Nissewaard omvat.

Doel Beschermd Thuis

Het doel van Beschermd Wonen is, dat mensen met een psychische kwetsbaarheid zo gewoon mogelijk meedoen in de samenleving en dat de ondersteuning die zij daarbij nodig hebben in een zelfstandige woonomgeving wordt gerealiseerd. Met inachtneming hiervan heeft de VNG in november 2015 opdracht gegeven aan de commissie Toekomst beschermd wonen (Dannenberg) om met een visiedocument te komen. In 2016 is de in het rapport neergelegde visie 'Van beschermd wonen naar een beschermd thuis' landelijk omarmd.

Randvoorwaarde voor realiseren doordecentralisatie naar Beschermd Thuis

Om de doordecentralisatie naar Beschermd Thuis in goede orde door te kunnen voeren moeten 2 zaken wettelijk worden geborgd:

- Invoering van het woonplaatsbeginsel, en
- een nieuw verdeelmodel voor de middelen voor gemeenten voor beschermd wonen.

Het woonplaatsbeginsel zorgt ervoor dat elke gemeente voortaan verantwoordelijk is voor de ondersteuning van de eigen inwoners. Het verdeelmodel zorgt ervoor dat elke gemeente daarvoor ook de passende middelen ontvangt.

Het wetsvoorstel is ingediend (laatstelijk in 2023) en inmiddels al 4 keer uitgesteld. Momenteel heeft het de status controversieel. Dus dat betekent dat de invoering in ieder geval tot 2026 wordt uitgesteld en dat de huidige werkwijze en financiering, middels centrumgemeenten worden gecontinueerd.

Samenwerken in de regio ZHE

Intergemeentelijke samenwerking is een noodzakelijke voorwaarde bij het stapsgewijs verleggen van de verantwoordelijkheid van de centrumgemeente naar alle gemeenten. Gemeenten hebben een plicht om binnen de regio samen te werken op basis van de Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO). De NvO is opgesteld om te zorgen dat tijdens de doordecentralisatie van beschermd wonen er in de regio samengewerkt blijft worden. Vooruitlopend op besluitvorming van het Rijk zijn er daarom in 2023 bestuurlijke afspraken gemaakt, neergelegd in een addendum op de "Samenwerkingsovereenkomst intergemeentelijke samenwerking op de Zuid Hollandse Eilanden -Beschermd Wonen en maatschappelijke opvang" (datum vaststelling gemeenteraad: 20-06-2023). Uitgangspunt van deze overeenkomst is dat de regionale samenwerking gecontinueerd wordt voor in ieder geval de duur van het komende aanbestedingstraject Beschermd Wonen (ingående 2026 voor 6 jaren). Het uiteindelijke doel is dat er een afgestemd regionaal aanbod wordt gerealiseerd dat aansluit op de lokale vraag.

Waarom nu dit lokaal plan

De ontwikkelingen bevinden zich in een belangrijke fase. In 2026 loopt de huidige inkooptermijn Beschermd Wonen af en dat betekent dat in 2025 een nieuwe aanbesteding volgt. In principe kan Nissewaard op grond van de historische financiering geheel zelfstandig de aanbesteding en gunning voor de aangesloten regio's uitvoeren. Een risicofactor daarbij is wel dat een tussentijdse nieuwe financieringswijze (nieuwe verdeelmodel) niet alleen grote gevolgen kan hebben voor de continuïteit van de dienstverlening, maar ook voor de bestuurlijke samenwerking. Daarom is besloten om de route naar de invoering van Beschermd Thuis intensiever samen te gaan werken. Hierover zijn

uitvoeringsafspraken gemaakt, waarvan wij verwachten dat deze ons ondersteunen bij het creëren van een zorglandschap waarbij regionaal en lokaal op elkaar aansluiten.

Projectfinanciering vanuit centrumgemeente Nissewaard

De regiogemeenten willen zich niet geconfronteerd zien met een 'plotselinge' overdracht van middelen bij ingang van het verdeelmodel, waar zij zich niet op hebben kunnen voorbereiden. Daarom worden er vanuit centrumgemeente Nissewaard middelen beschikbaar gesteld om projecten op te starten die zich richten op preventie en nazorg (voor Hoeksche Waard in 2025 € 450.000). Deze projecten zijn noodzakelijk om de juiste kennis te verwerven over de 'nieuwe' doelgroep zodat daar lokaal een gerichte aanpak voor kan worden opgezet én voor het inrichten van goede en voldoende preventie en nazorg.

Samenhang CMZ en lokaal plan Beschermd Thuis

Op 15 september 2022 is het college akkoord gegaan met de Uitvoeringsagenda Complexe Maatschappelijke Zorg (CMZ) als een van de drie deelprojecten van het project CMZ. Financiering vindt plaats vanuit de middelen voor preventie en nazorg uit Nissewaard (voorsortierend op de decentralisatie Beschermd Thuis). Deze Uitvoeringsagenda CMZ bestaat uit 14 activiteiten. In de afgelopen 1,5 jaar is een start gemaakt met de realisatie van deze activiteiten.

Eind 2023 heeft een tussenevaluatie plaatsgevonden van het project CMZ. De uitkomsten van deze evaluatie en de hieruit voortkomende aanbevelingen zijn besproken in het PFO Zorg & Veiligheid op 29 januari jl. Hier is ten aanzien van de deelopdracht 'Implementatie Uitvoeringsagenda CMZ 2022-2025' besproken dat deze deelopdracht zich veel minder op het snijvlak van Zorg & Veiligheid bevindt. Team Integrale Veiligheid heeft hier geen betrokkenheid in. Daarom wordt deze deelopdracht in de lijn verankerd bij team Gezondheid & Informele Zorg en geherdefinieerd.

Momenteel loopt het besluitvormingsproces over de uitvoeringsagenda CMZ. Het voorstel is dat de projecten die behouden worden binnen de uitvoeringsagenda CMZ een plek krijgen binnen het lokaal plan Beschermd Thuis.

De Uitvoeringsagenda CMZ is in de regio gepresenteerd als voorloper op de ontwikkeling van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis. Het lokaal plan Beschermd Thuis dat voor u ligt, richt zich op dezelfde doelgroep en wordt uit dezelfde middelen voor preventie en nazorg gefinancierd als de uitvoeringsagenda CMZ. Het lokaal plan beschermd thuis staat onder tijdsdruk vanwege de toezegging aan de raad dat het eind Q4 door hen kan worden vastgesteld en Q1 2025 kan starten. Daarom loopt de besluitvorming rond de uitvoeringsagenda en het lokaal plan gelijk op. Mocht er afgeweken worden van de voorgestelde besluitvorming CMZ, dan zal dit uiteraard worden verwerkt in de besluitvorming rond het lokaal plan Beschermd Thuis.

Ervan uitgaande dat het voorgelegde advies rond de uitvoeringsagenda opgevolgd wordt, betekent dat voor het lokaal plan dat de projecten kamertraining, wonen voor onaangepast gedrag, deskundigheidsbevordering, hulpkaart en herstelactiviteiten een plek krijgen binnen het lokaal plan. Ervan uitgaande dat deze activiteiten inderdaad onder het lokaal plan gaan vallen, worden de hiervoor voorgestelde budgetten herbestemd naar het lokaal plan Beschermd Thuis.

Welke besluiten worden genomen bij vaststelling van dit plan?

- Kennis te nemen van de ontwikkelingen op het gebied van Beschermd Wonen (BW) en de route naar Beschermd Thuis (BT).
- In te stemmen met het lokaal plan Beschermd Thuis, dat gebaseerd is op de te verwachten invoering van het nieuwe landelijke verdeelmodel met woonplaatsbeginsel.
- In te stemmen met de voorgestelde route richting de invoering van het verdeelmodel.

- In te stemmen met de projecten in dit lokaal plan Beschermd Thuis onder voorbehoud van het besluitvormingsproces rondom de aangepaste uitvoeringsagenda CMZ en de bijbehorende herbestemming van budgetten.
- In te stemmen met het herbestemmen van de ruimte binnen het budget voor Sterke Schakels CMZ in 2025 t/m 2027 naar het lokaal plan Beschermd Thuis.
- In te stemmen met het voorstel om vanaf 2025 het verhoogde deel van het budget vanuit de centrumgemeente Nissewaard voor preventie en nazorg [REDACTED] conform de in het plan opgenomen begroting, te bestemmen voor de realisatie van de opgenomen projecten.

Dit lokaal plan is geen einddocument maar een opmaat naar de verdere (regionale) samenwerking in de komende periode. Deze samenwerking moet uiteindelijk resulteren in een regionaal plan waar de lokale component een integraal onderdeel van uitmaakt.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de intergemeentelijke samenwerking Beschermd Wonen, de grondslag van de bestuurlijke samenwerking en uitvoeringsafspraken uit de bestuurlijke heisessie van 19 april 2024.

In hoofdstuk 3 vindt u de lokale- en regionale ambities op het gebied van Beschermd Thuis, en wordt ingegaan op de samenhang met andere beleidsthema's.

In hoofdstuk 4 worden de doelen en randvoorwaarden Beschermd Thuis uiteengezet. Deze sluiten aan op de visie van de commissie Toekomst beschermd wonen.

In hoofdstuk 5 vindt u de aantallen en kosten (prognoses). Daarbij is gebruik gemaakt van de cijfers over 2022. Zodra de cijfers over 2023 beschikbaar zijn wordt dit direct verwerkt in de stukken. Ook wordt ingegaan op een aantal risico's waar wij nu nog geen sluitend inzicht in hebben maar die wel onderzoek vragen, zoals experimentele aanpassingen in (maatwerk) wonen en de mogelijkheden voor de groep inwoners die de leeftijd van 18 jaar bereiken. Ook worden de potentiële kosten van een Beschermd Thuis plek uiteengezet.

In hoofdstuk 6 worden een aantal projectvoorstellen beschreven, die wij in willen zetten als opmaat naar een Beschermd Thuis: Kamertraining, Time-out/overbruggingszorg, Wonen voor mensen met onaangepast gedrag (prikkelarm wonen), herstelactiviteiten, deskundigheidsbevordering en invoeren hulpkaart. In dit hoofdstuk is tevens de begroting opgenomen voor deze projecten. De volledige projectplannen zijn terug te vinden in de bijlagen.

In hoofdstuk 7 wordt de lokale en regionale planning weergegeven.

In hoofdstuk 8 vindt u een overzicht van de bijlagen.

1. Inleiding

Vanaf 2015 maakt de ondersteuning van mensen met psychische problemen, een lichte verstandelijke beperking of met verslavingsproblematiek, onder de naam Beschermd Wonen¹, onderdeel uit van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Met het onderbrengen in de Wmo is Beschermd Wonen een Wmo maatwerkvoorziening² geworden.

¹ Zie onder andere artikel 2.1.2 onder g Wmo

² Artikel 1.1.1 Wmo

Beschermd Wonen als gemeentelijke verantwoordelijkheid

De Rijksoverheid heeft destijds besloten om Beschermd Wonen regionaal te organiseren, onder aansturing van (43) centrumgemeenten. Deze centrumgemeenten ontvangen budget om Beschermd Wonen binnen de hun aangewezen regio te organiseren en uit te voeren. Centrumgemeente Nissewaard draagt hier binnen de regio Zuid-Hollandse eilanden (ZHE) de verantwoordelijkheid voor.

Van regionaal naar lokaal

De regering vindt, op basis van voortschrijdend inzicht, dat de regiogemeenten zelf in staat zijn om de ondersteuning zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de situatie van de inwoner. Zij heeft een wetsvoorstel ingediend onder de naam *“Invoering woonplaatsbeginsel voor Beschermd Wonen”* (kamerstuk 36288-5) waarmee de aanpak, onder de nieuwe naam Beschermd Thuis – waar mogelijk

– in de eigen³ omgeving van de inwoner georganiseerd en geboden moet worden. De doorontwikkeling van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis is bedoeld om Beschermd Wonen toekomstbestendig te organiseren en inhoudelijk door te ontwikkelen. Vanaf 2016 zijn de Nederlandse gemeenten daarom bezig met het inrichten van de route naar Beschermd Thuis. Bij diverse gemeenten maakt Beschermd Thuis al daadwerkelijk onderdeel uit van de uitvoering⁴.

De financiering vindt plaats op grond van een nieuw verdeelmodel voor de middelen voor gemeenten voor Beschermd Wonen. Daarbij wordt elke individuele gemeente uiteindelijk zelf verantwoordelijk voor de ondersteuning van de eigen inwoners, en gaat ook zelf de middelen ontvangen om te zorgen voor de doorontwikkeling naar Beschermd Thuis voor haar inwoners. Het definitieve tijdspad voor deze invoering laat echter op zich wachten: de invoering van het woonplaatsbeginsel is inmiddels (vanaf 2020) 4 keer uitgesteld en heeft momenteel de status ‘controversieel’⁵.

Waarom nu dit plan?

Met de regiogemeenten waarmee wij samenwerken op Beschermd Wonen, is afgesproken om een lokaal plan Beschermd Thuis op te stellen. Het is niet wettelijk verplicht een lokaal plan Beschermd Thuis te maken. Een lokaal plan is gewenst in de regio om de volgende redenen:

- De VNG beveelt aan om een lokaal plan op te stellen, om de acties die voortvloeien uit de *“Samenwerkingsovereenkomst Intergemeentelijke samenwerking op de Zuid Hollandse Eilanden - Beschermd Wonen en maatschappelijke opvang”* en het addendum uit 2023 scherp op tafel te krijgen.
- Het lokaal plan is een middel om medewerkers van andere beleidsterreinen, gemeentelijke afdelingen en maatschappelijke partners te mobiliseren. Een gezamenlijk gedragen plan is noodzakelijk om bij de lokale organisatie van zorg en ondersteuning voor onze inwoners het maximale uit de (te herijken) regionale samenwerking te halen.
- Op 1 januari 2026 moet een nieuwe regionale aanbesteding Beschermd Wonen zijn gerealiseerd. Onze gemeente zal daarbij veel aandacht hebben voor het afstemmen van het aanbod op, en de omgeving inrichten naar de lokale vraag. Onze voorkeuren zoals vastgelegd in dit lokaal plan kunnen dan worden ingebracht.
- Met dit plan bereiden wij ons voor op het toekomstige landelijke verdeelmodel en maken we voor nu afspraken over de projectmatige inzet van de preventie- en nazorgmiddelen.

Budget

³Beschermd Thuis | VNG en [Handreiking toegang: van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis | VNG](#)

⁴ zoals Leeuwarden, zie [Dashboard - Beschermd Thuis - Leeuwarden \(waarstaatjegemeente.nl\)](#), en Amersfoort, zie

[HYPERLINK](#)

"https://www.amersfoort.nl/sites/default/files/Startnotitie%20Inkoop%20Beschermd%20Wonen%20en%20Beschermd%20Thuis_1.pdf" [Startnotitie Inkoop Beschermd Wonen en Beschermd Thuis 1.pdf \(amersfoort.nl\)](#)

⁵ [Invoering woonplaatsbeginsel voor Beschermd Wonen \(36.288\) - Eerste Kamer der Staten-Generaal](#) en [Invoering woonplaatsbeginsel BESCHERMD WONEN in 2025 niet meer mogelijk | VNG](#)

Voor beleidsontwikkeling gericht op lokale preventie en nazorg ontvangt elke bij de regio ZHE aangesloten gemeente vanuit Nissewaard afgestemd⁶ budget voor het realiseren van projecten die bijdragen aan de lokale doelstelling. Voor onze gemeente is dit budget vanaf 2024 verhoogd naar [redacted] G per jaar. Hiervan is al eerder besloten om [redacted] G per jaar in te zetten voor (de Uitvoeringsagenda) Complexe Maatschappelijk Zorg. In hoofdstuk 6 en in de bijlagen gaan wij in op de voorgenomen projecten

2. Bestuurlijke context

Intergemeentelijke samenwerking Beschermd Wonen

De ontwikkelingen zijn in ZHE-verband ambtelijk- en bestuurlijk besproken. Bestuurlijk is door de wethouders van de ZHE geconcludeerd dat de doorontwikkeling naar Beschermd Thuis door moet gaan, ook met een stagnerende invoering van het woonplaatsbeginsel en het verdeelmodel, om klaar te zijn wanneer er beweging komt en omdat zij achter de visie staan. Vooruitlopend op besluitvorming van het Rijk zijn daarom in 2023 bestuurlijke afspraken gemaakt, die zijn neergelegd in een addendum op de *“Samenwerkingsovereenkomst intergemeentelijke samenwerking op de Zuid Hollandse Eilanden -Beschermd Wonen en maatschappelijke opvang” (datum vaststelling gemeenteraad 20-06-2023)*. Uitgangspunt is dat de regionale samenwerking gecontinueerd wordt voor in ieder geval de duur van het komende aanbestedingstraject Beschermd Wonen (ingaaande 2026 voor ten minste 6 jaren). Gemeenten hebben een plicht om binnen de regio samen te werken op basis van de Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO). De NvO is opgesteld om te zorgen dat tijdens de doordecentralisatie van beschermd wonen er in de regio samengewerkt blijft worden. Het uiteindelijke doel is dat er een afgestemd regionaal aanbod wordt gerealiseerd dat aansluit op lokale vraag en lokaal aanbod.

De lokale ontwikkelingen zijn gelieerd aan de regionale ontwikkelingen. Er is structurele afstemming over lokaal en regionaal. In **bijlage 7** leest u meer over de regionale ontwikkelingen.

Gevolgen van de bestuurlijke besluitvorming voor de komende periode

Alle bestaande cliënten van de huidige regionale aanbieders, blijven voorsnog onder de verantwoordelijkheid van centrumgemeente Nissewaard. Voor Hoeksche Waard (en de andere ZHE gemeenten) geldt dat Nissewaard de toegangswerkzaamheden en het wachtlijstbeheer blijft uitvoeren. Wij blijven de komende jaren – in ieder geval 6 jaren – samenwerken (gevolg van aanbesteding Begeleid Wonen per 1-1-2026). Hierover is besloten in de raad op 20-06-2023 in het addendum op de eerdergenoemde Samenwerkingsovereenkomst. Ook als de Eerste Kamer akkoord gaat met de wetwijziging en daartoe de termijnen worden vastgesteld loopt de overgang in ieder geval gelijk op met de aanbestedingstermijn.

Het nu voorgelegde lokaal plan is de opmaat voor de komende ontwikkelingen. Om het gewenste doel te bereiken wordt er een route ingericht voor de komende jaren. Ambtelijk worden nu de voorbereidingen getroffen voor het verder formaliseren van de samenwerking.

3. Visie en ambitie

3.1 Lokale ambitie en visie

Onze lokale ambitie

⁶ 29% (=aandeel naar inwoneraantal Hoeksche Waard) * 10% van de regiogelden

Personen die kwetsbaar en/of dakloos zijn (of dreigen te worden) als gevolg van een psychische kwetsbaarheid, krijgen waar mogelijk in een woonomgeving de ondersteuning die nodig is, met als doel dat zij zo zelfredzaam mogelijk worden.

Onze lokale visie

Onze ambitie sluit aan bij het Hoofdlijnenakkoord 2022-2026 dat stelt:

“In ons lokale beleid en onze uitvoering streven we zoveel mogelijk naar passende ondersteuning op de vraag: op het juiste moment, op de juiste plek, waarbij we sturen op zo licht, informeel en collectief als mogelijk.”

In onze lokale toekomstvisie Beschermd Wonen⁷ staat centraal dat mensen met een psychische kwetsbaarheid er gewoon bij horen. Ze maken deel uit van de samenleving. In de zorg staat centraal wat deze doelgroep nodig heeft voor haar herstel, of voor een zo goed mogelijke deelname aan de maatschappij. De doelstelling hiervan is sociale inclusie⁸: van Beschermd Wonen naar een Beschermd Thuis. Deze ontwikkeling zorgt ervoor dat mensen met psychische of sociaal-maatschappelijke problemen vanuit hun thuissituatie deel kunnen (blijven) nemen aan de maatschappij. Dit draagt bij aan (sneller) herstel, vermindering van problemen en lagere maatschappelijke kosten. Dit geschiedt in een tijdsgewricht waarin de institutionele zorg steeds verder wordt afgebouwd en vervangen door ondersteuning vanuit wijken en regio's. Dit betekent dat enerzijds institutionele zorg (deels) wordt afgebouwd en anderzijds zorg in de wijk wordt opgebouwd. Wij waken ervoor dat deze ontwikkeling gelijk opgaat, om te voorkomen dat kwetsbare mensen tussen wal en schip vallen.

Samenhang met andere lokale beleidsthema's

Beschermd Thuis is (beleidsmatig het meest) verbonden met de Transformatieagenda Wmo.

Omdat Beschermd Wonen en Beschermd Thuis Wmo-maatwerkvoorzieningen zijn, sluit de aanpak aan bij de transformatieagenda Wmo, die in grote lijnen is gericht op:

1. instroombeperking van de Wmo;
2. toegangsverbetering van de Wmo;
3. beperking van maatwerkvoorzieningen van de Wmo.

De uiteindelijke route naar Beschermd Thuis zal lokaal worden ingevuld in samenhang en/of afstemming met:

- Project Vernieuwd Beschermd Wonen (regionaal)
- Project CMZ (lokaal)
- Programma 0-100
- WWZ uitvoeringsagenda
- Leefbare dorpen
- Transformatieagenda Wmo
- Visie Samenleven
- Jeugd (overgang 18-/18+)
- Mentale gezondheid
- Toezicht Wmo
- HW Wonen - prestatieafspraken

⁷ [Bijlage-1.-visie-WWZ-HOEKSCHHE WAARD-2030 1 2 1.docx.pdf \(gemeente Hoeksche Waard.nl\)](#)

⁸ [Ontwerp-brochure-hoofdlijnenakkoord.pdf \(gemeente Hoeksche Waard.nl\)](#)

3.2 Regionale visie en ambitie ten aanzien van BT

Doorontwikkeling regionale ambitie

De ZHE gemeenten hebben als ambitie een Beschermd Thuis te bieden voor iedereen die dat nodig heeft. Deze ambitie staat omschreven in het regionale beleidsplan *“Een Beschermd Thuis op de Zuid Hollandse Eilanden”*. De bijbehorende afspraken over samenwerking zijn vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst *“Intergemeentelijke samenwerking op de Zuid Hollandse Eilanden - Beschermd Wonen en maatschappelijke opvang”*.

4. Doelen en randvoorwaarden Beschermd Thuis

De doorontwikkeling naar Beschermd Thuis is zowel een regionale als een lokale transformatie. Alle gemeentes in de samenwerking ZHE schrijven een lokaal plan Beschermd Thuis. Deze worden met elkaar afgestemd en sluiten tevens aan op het regionale beleidsplan *“Een Beschermd Thuis op de Zuid Hollandse Eilanden”*. Wij hebben bij de lokale doorontwikkeling naar Beschermd Thuis een aantal doelen op ons netvlies, welke wij hier benoemen.

Doelen

1. *Inwoners met een psychische kwetsbaarheid wonen zo zelfstandig en zo lang als mogelijk in hun vertrouwde omgeving.*

Wij organiseren de toegang lokaal en dicht bij onze inwoner. Daarbij hanteren wij de toegangscriteria die, per product, in de regio ook worden toegepast. Beschermd Wonen blijft daarbij mogelijk voor die groep waar de benodigde inzet 24/7 is. Daarbij investeren wij in:

- het realiseren van een gelijkwaardig deskundigheidsniveau voor diegenen die de maatwerkvoorzieningen Beschermd Wonen en Beschermd Thuis verlenen;
- het realiseren van initiatieven vooruitlopend op de indeling van het nieuwe landschap (Beschermd Wonen en Beschermd Thuis).

2. *Voorkomen van onnodige inzet van Beschermd Wonen.*

We versterken de overgang van ondersteuning van Jeugd (18-) naar de Wmo (18+), waarmee we onnodige inzet vanuit Beschermd Wonen voorkomen.

3. *Sluitende keten van Beschermd Wonen naar ambulante begeleiding en zelfstandigheid.*

We werken hier stapsgewijs naar toe. Binnen deze sluitende keten willen we soepel kunnen open en afschalen. Hiervoor zijn nieuwe lokale initiatieven nodig, zie ook onder projecten (bijlage 2 tot en met 6).

4. *Niemand valt tussen wal en schip.*

In deze keten vallen geen mensen tussen wal en schip: meer woonvoorzieningen voor integrale aanpak voor mensen die niet aan de reguliere wooneisen voldoen en nergens kunnen wonen.

5. *Goede spreiding van voorzieningen over de gehele ZHE-regio.*

Bij deze spreiding nemen we in acht wat passend is gezien de omvang van de doelgroep (het aantal benodigde plekken), het aantal aanbieders, en de betaalbaarheid.

Randvoorwaarden om de doelen te bereiken

Wij bevinden ons aan het begin van een lang en intensief traject. Regionaal zijn nu de eerste stappen gezet. Hiermee werken we aan de randvoorwaarden om onze doelen te kunnen bereiken. Deze zijn:

1. Duidelijke regionale werkafspraken die aansluiten op de behoeften en mogelijkheden van inwoners van Hoeksche Waard. Aandachtspunten hierbij:

- a. Aanpak bij herindicatie

Nissewaard houdt bij hoeveel cliënten uit Hoeksche Waard Beschermd Wonen ontvangen.

Op deze lijst staat ook wanneer een indicatie afloopt. Het is van belang dat het aflopen van een indicatie goed wordt afgestemd met onze Wmo consultants. Ook hebben wij nu geen invloed op het mogelijk verschuiven van een indicatie van Wmo naar de WLZ. Hierdoor zien wij dat er minder plekken beschikbaar zijn voor het invullen van de gemeentelijke voorziening.

b. Inzet op uniforme en vastgestelde werkprocessen

Er is nu onvoldoende inzicht in de stroomschema's en werkprocessen die met dit onderwerp te maken hebben. Niet alleen voor de aangesloten gemeenten, maar vooral ook voor de belanghebbenden is het van belang dat er – nu de centrumgemeente taken gaat afstoten – er zowel lokaal als regionaal inzicht en overeenstemming komt over stroomschema's en werkprocessen.

c. Begripsbepaling

Een van de randvoorwaarden voor een goede samenwerking en voor goede lokale zorg is dat er wordt samengewerkt op basis van uniforme uitleg van begrippen. Dat geldt in het bijzonder bij de invulling van Beschermd Wonen en straks Beschermd Thuis. In de praktijk blijkt dat partijen soms een eigen vertaling hanteren. Daarom is het belangrijk dat hier in regionaal verband uiteindelijk eensluidend invulling aan wordt gegeven. In bijlage 1 vindt u een lijst met begripsbepalingen

2. Aangepaste en geoptimaliseerde lokale en regionale processen voor toegang, in- door- en uitstroom, en op- en afschaling die goed op elkaar aansluiten. Er is casus- en, waar nodig, procesregie.
3. Structurele kwalitatieve en kwantitatieve monitoring op basis van eenduidige kwaliteitseisen aan gecontracteerde aanbieders, zowel lokaal als regionaal.
4. Inzet op preventie en nazorg: professionals zijn meer aanwezig in de wijk, zien problemen eerder en kunnen op tijd hulp aanbieden of inschakelen. Begeleiders en behandelaars, professionals en vrijwilligers moeten dus heel goed samenwerken.
5. Structurele financiën vanuit de regio voor het lokale beschermd thuis.
6. Voldoende en betaalbare woonplekken voor deze doelgroep om de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis te kunnen faciliteren.

5. Aantallen en kosten

In dit hoofdstuk wordt op basis van de huidige situatie een inschatting gemaakt van hetgeen gemeente Hoeksche Waard op de onderdelen Beschermd Wonen en Beschermd Thuis de komende jaren in aantallen en qua kosten kan verwachten. Dit dient als vertrekpunt bij het inrichten van onze (toekomstige) voorzieningen.

N.B. Bij de berekening en aantallen is uitgegaan van pessimistische ontwikkelingen. Dit houdt in dat de aantallen en bijbehorende kosten eerder hoger dan lager zijn ingeschat. Binnen de berekening is bijvoorbeeld geen rekening gehouden met toekomstige regionale overschotten en eventuele vrijval.

Aantallen Hoeksche Waard

Om tot een goede inschatting van client aantallen Beschermd Wonen, inclusief herkomst en spreiding, te kunnen komen, is er uitvraag gedaan bij centrumgemeente Nissewaard die de centrale toegang tot Beschermd Wonen voor de Hoeksche Waard organiseert en uitvoert. Hiervoor wordt momenteel regionaal een 0-meting voorbereid, waarvan wij de resultaten in Q3/Q4 2024 verwachten.

Wij zijn op basis van de jaargegevens 2022 tot een (eerste) aannname gekomen van een gemiddeld aantal van 23 cliënten Beschermd Thuis op jaarbasis. Dit is met inachtneming van instroom en uitstroom.

Instroom en uitstroom

- In totaal hadden in 2022 in de regio ZHE 135 inwoners een beschikking Beschermd Wonen. Er komen 23 inwoners uit de Hoeksche Waard (17%), waarvan 20 inwoners in een Beschermd Wonen-voorziening in de Hoeksche Waard verblijven (87%).
- Van de 30 aanmeldingen uit de Hoeksche Waard (23%) zijn er 12 toegekend (40%).
- Van de 30 aanmeldingen uit de Hoeksche Waard in 2022 zijn 10 meldingen afgewezen (33%). Niet duidelijk is wat de inhoudelijke reden voor afwijzing is. Er zijn in 2022 in totaal 6 cliënten uit de Hoeksche Waard uitgestroomd.
- Er staan op 1-1-2023 nog 7 inwoners uit de Hoeksche Waard op de wachtlijst om beoordeeld te worden (23%). Er staat 1 inwoner uit de Hoeksche Waard op de wachtlijst met een intentieverklaring⁹ (3%), omdat er geen passende plek beschikbaar is.
- Ten aanzien van instroom en uitstroom wordt uitgegaan van een gemiddelde verblijfsduur in een Beschermd Wonen voorziening van 4 jaar (48 maanden), waarbij er geen seizoensinvloed is. Daarbij is gerekend met gelijkblijvende aantallen, dus instroom = uitstroom. Er is op dit moment geen reden om aan te nemen dat er grotere aantallen nieuwe cliënten voor Beschermd Wonen zullen instromen. Uitgaande van een uitstroom na 4 jaar, gaan wij vooralsnog uit van de cijfers over 2022, wat ook in lijn ligt met de ervaringen die we tot nu toe hebben opgedaan.

Ingroeipad t.a.v. transformatieopdracht

Voor de transformatie van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis is er een zogenaamd 'ingroeipad' ontworpen. Hierbij gaan we ervan uit dat, wanneer het verdeelmodel wordt ingevoerd, er uiteindelijk een volledig ververs bestaand cliënten Beschermd Wonen is ontstaan, waarbij het onderdeel Beschermd Thuis een groei heeft doorgemaakt van 33 % (aanne) ten opzichte van het onderdeel Beschermd Wonen.

Beschikbare aanbieders

Het doel is cliënten zoveel als mogelijk in hun eigen omgeving op te vangen. Dan is het ook goed om helder te hebben hoeveel plekken er momenteel in de Hoeksche Waard voor handen zijn. In bijlage 8 is een overzicht van de 11 (actieve) Beschermd Wonen aanbieders in de Hoeksche Waard opgenomen.

Wat gaat dit kosten?

De reguliere kosten voor Beschermd Wonen – die gemeente Hoeksche Waard maakt voor cliënten – bestaan uit kosten voor zorg/begeleiding en kosten Centrale Toegang, worden betaald vanuit de regionale centrumgelden. Hieronder worden de kosten toegelicht voor ondersteuning en begeleiding, deze bedragen geven een beeld van onze lokale toekomstige kosten wanneer het verdeelmodel zou worden vastgesteld. De Centrale Toegang blijft in ieder geval de komende 6 jaren bij de centrumgemeente. Daarom hebben wij die kosten hier niet uiteengezet. Gemeenten hebben een plicht om binnen de regio samen te werken op basis van de Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO).

Kosten ondersteuning en begeleiding

De gemiddelde kosten voor een Beschermd Wonen plek zijn in 2023 berekend op € 51.700,- per jaar. De gemiddelde kosten van een Beschermd Thuis plek zijn berekend op € 38.000,- per jaar. Uit de praktijk van andere gemeenten blijkt dat het jaarlijkse bedrag behorende bij Beschermd Thuis erg wisselt en meestal lager ligt. Dit hangt samen met de vooropgezette flexibele manier van werken binnen Beschermd Thuis, het werken met een eigen woning als basis en het werken via een uurtarief. De tarieven voor Beschermd Wonen en Beschermd Thuis worden jaarlijks geïndexeerd.

Dekking

⁹ Het voornemen om te gaan samenwerken met de zorgaanbieder of zorgverleners

De financiering van Beschermd Wonen loopt nu nog via centrumgemeente Nissewaard. Om te zorgen dat inwoners van alle gemeenten zoveel mogelijk in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen is het nodig dat alle gemeenten passend aanbod voor hun kwetsbare inwoners ontwikkelen. Het wetsvoorstel regelt dat alle gemeenten vanaf een nader te bepalen datum middelen krijgen voor inwoners die nieuw instromen in Beschermd Wonen. Voor bestaande gebruikers van Beschermd Wonen blijven de centrumgemeenten de middelen ontvangen. Het bedrag dat de centrumgemeenten ontvangen wordt gedurende een aantal jaar stapsgewijs steeds lager doordat al bestaande cliënten na verloop van tijd uitstromen. Hierdoor komen steeds meer middelen vrij voor de individuele gemeenten (communicerende vaten). De verdeling van de middelen over de gemeenten gaat volgens een nieuw, nog vast te stellen objectief verdeelmodel gebaseerd op kenmerken van de gemeenten. De structurele financiële effecten hiervan verwerken wij te zijner tijd in de begroting.

Risico's

Er is sprake van zowel financiële als inhoudelijke risico's. Dit alles maakt dat er sprake is van een hoge mate van onvoorspelbaarheid.

Financiële risico's en onzekerheden

- Het objectieve verdeelmodel: door het telkenmale uitstellen van het doorvoeren van het woonplaatsbeginsel schuift de doordecentralisatie op. Dit levert financiële onzekerheid op.
- De middelen: zijn deze dekkend voor de kosten die we moeten maken? Zo niet, dan ontstaan er wachtlijsten.
- De eigen bijdrage systematiek:
 - Wmo (waar Beschermd Thuis uiteindelijk onderdeel van wordt m.b.t. de extramurale aanpak, te weten begeleiding in de eigen omgeving) kent voor begeleiding het abonnementstarief. Beschermd Thuis is duurder dan de andere Wmo begeleidingsvormen, dus dit levert extra kosten op.
- Omdat we meer kwetsbare mensen in de wijk willen laten wonen, zijn er meer begeleiders en hulpverleners nodig die bij de mensen thuiskomen. Dit heeft een kostenverhogend effect op onze gemeentelijke Wmo.
- Ten opzichte van Beschermd Wonen plekken zien wij echter in de landelijke gemiddelden een kostenverlaging.

Risico t.a.v. de beschikbaarheid van woningen

Er is in de wereld veel aan de hand wat invloed heeft op beleid binnen gemeenten, zo ook op het beleidsonderdeel Beschermd Thuis. We hebben te maken met een vluchtelingenstroom, opstoppen in AZC door het woningtekort, wachtlijsten, gescheiden volwassenen die gedwongen bij elkaar blijven en jongvolwassenen die graag een eigen woning betrekken maar geen woning kunnen krijgen. Daarbij zijn er nog stikstofregels die bouwen tegengaan. Beschermd Thuis in Hoeksche Waard gaat uit van het hebben van een eigen (huur)woning, alleen is dit bij cliënten die nog geen eigen woning bezitten op dit moment niet makkelijk te realiseren.

Risico op toename van aantallen Beschermd Thuis

Een succesvolle aanpak Beschermd Thuis kan leiden tot een toename van de 'reguliere' Wmo- (begeleidings)vraag, maar hier staat een afname op Beschermd Wonen tegenover. Om dit risico inzichtelijk te maken, monitoren we op onze activiteiten. Een samenhang met preventieactiviteiten, waarbij bewoners met een psychische kwetsbaarheid zo vroeg mogelijk in beeld komen, is hierbij ook een belangrijke maatregel.

6. Werkgroep, projectvoorstellen en begroting

Werkgroep lokaal plan beschermd thuis

Dit uitvoering van het lokaal plan beschermd thuis en de bijbehorende projecten wordt gemonitord door een werkgroep, welke 2-maandelijks bijeenkomt. Deze werkgroep zal bestaan uit de ambtelijk opdrachtgever, senior adviseur en projectleiders. Indien gewenst kan ook de bestuurlijk opdrachtgever hierin plaatsnemen.

Projectvoorstellen

In hoofdstuk 4 hebben wij de doelen geformuleerd. Wij willen deze doelen uitwerken en omzetten in een aantal pilots en projecten, waarvan de resultaten (in afstemming met pilots en projecten in de andere regiogemeentes) een stap zijn naar het product Beschermd Thuis en lokale preventie en nazorg verbeteren. Concreet betekent vaststelling hiervan, dat er wordt ingestemd met:

- Het voorstel om de budgetten en opdrachten uit de uitvoeringsagenda CMZ voor kamertraining, wonen voor onaangepast gedrag, deskundigheidsbevordering, herstelactiviteiten en hulpkaart invoering ingaande 2025 over te hevelen naar het lokaal plan Beschermd Thuis;
- Het herbestemmen van de ruimte binnen de financiële middelen van Sterke Schakels CMZ voor de jaren 2025 t/m 2027 naar het lokaal plan Beschermd Thuis;
- Het voorstel om vanaf 2025 het verhoogde deel van de middelen voor preventie en nazorg van centrumgemeente Nissewaard volgens de in het plan opgenomen begroting, te bestemmen voor de realisatie van de voorgenomen projecten.

Het budget wordt ingezet voor:

- *Project Kamertraining (projectplan in bijlage 2)*
 - Resultaat: Het creëren van 5 tot 7 plekken op projectbasis voor kamertraining in Hoeksche Waard. Waarschijnlijk zullen deze plekken gefaseerd worden opgestart, bijvoorbeeld te beginnen met 3 kamers, al naar gelang de behoefte en het beschikbare budget.
 - Doel: Verbeteren van de startpositie van de kwetsbare jongvolwassene, de (dreigende) dak- en thuisloosheid onder kwetsbare jongeren een halt toeroepen en beter aansluiten op hun behoeften, het voorkomen van overlast en het vermijden/verminderen van inzet van zwaardere zorg in de toekomst.

Verdere inhoudelijke informatie over de projecten en pilots vindt u in bijlage 2 tot en met 7.

Begroting

Onder voorbehoud van de vaststelling van de aangepaste begroting voor de Uitvoeringsagenda CMZ en rekening houdend met mogelijke aanpassing hiervan bij invoering van het landelijk verdeelmodel (doordecentralisatie BW), stellen wij onderstaande 'Begroting lokaal plan Beschermd Thuis 2024-2027' voor. Als meer bekend is over de vaststelling van de aangepaste begroting voor de Uitvoeringsagenda CMZ en de invoering van het verdeelmodel en het woonplaatsbeginsel, stellen we dit eventueel inhoudelijk en budgetmatig bij.

Tabel 1. Begroting aangepaste Uitvoeringsagenda CMZ

Activiteiten	2024	2025	2026	2027
– Stimuleren inzet ervaringsdeskundigheid en initiatieven voor laagdrempelige steunpunten				
– Bijeenkomsten deskundigheidsbevordering/ sociale kaart CMZ				
– Implementatie Hulpkaart				

– Wonen voor onaangepast gedrag (in het vervolg: Prikkelarm wonen) *		
– Kamertraining voor jongvolwassenen (€ 45.000 per plek)		
– Inhuur fte realisatie 1, 3 en 5	€	
Totaal		

[1] T/m 28 juni 2024 is in 2024 € besteed aan actie 1 van de aangepaste uitvoeringsagenda.

[2] In 2024 is € besteed aan inhuur van St. MEE voor het verzorgen van trainingen Hulpkaartcoach.

[3] Inhuur 2024:

- beleidstaken t/m juni (ca. 30 uur per week) € Okt. t/m dec. 16 uur per week/ 12 weken/€ 100 per uur: €
- ondersteuningstaken okt t/m dec. 0,5 uur per week/12 weken/€ 60 per uur: €

[4] Inhuur 2025:

- beleidstaken 16 uur per week. € 100 per uur/47 weken p.j.: €
- ondersteuningstaken 0,5 uur per week. € 60 per uur/47 weken: €

*Risicopost Wonen voor onaangepast gedrag: Indien uit het vooronderzoek blijkt dat er meer woonunits nodig en mogelijk zijn, stijgen deze kosten naar €50.000 tot €100.000 per woonunit

Tabel 2 kosten en dekking Lokaal plan Beschermd Thuis inclusief aanpassing Uitvoeringsagenda CMZ

Begroting lokaal plan Beschermd Thuis 2024 – 2027				
		2025	2026	2027
Opleidings- en leergeld algemeen				
Time-out (2 plekken)	Kostprijs per plek €			
Onvoorziene kosten *				
Totale kosten Lokaal plan exclusief kosten aanpassing UA CMZ (zie tabel 1)				
Beschikbaar budget Sterke Schakels na aanpassing UA CMZ; Inclusief preventiemiddelen Nissewaard (€ 450.000, -)				

-Stimuleren inzet ervaringsdeskundigheid: daadwerkelijke kosten inloopactiviteiten.

7. Planning

		2024			2025				2026 e.v.
	Onderwerp	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1
1	0-meting landschap regionaal	Uitzetten vraag							
		RAO gunnen offerte							
			Ontvangst Onderzoeksresultaten meting						
				RAO regionale visie traject					
2	Afstemming met aanbieders	Afstemmingsoverleg lokaal en regionaal							
3	Adviesraad sociaal domein		Regionale afstemming	Advisering ASD Beschermd Wonen en Beschermd Thuis					
		Lokale afstemming							
4	Strategie	RAO voorbereiding besluitvorming over - Mandatering bestuurders - Nieuwe routing colleges en raden - Financiering / solidariteitsbeginzel		Regionale besluitvorming uitgangspunten samenwerking					
5	Aanbesteding Beschermd Wonen	RAO ambtelijke voorbereiding							
			Bestek vaststellen						
				Bestuurlijke besluitvorming					
					Publiceren bestek	Gunning		Ingangsdatum gunning Beschermd Wonen	
6	Lokaal plan	Ambtelijke voorbereiding	College	Raadswerkgroe p en raad					
7	Projecten	Ambtelijke voorbereiding							
		Bestuurlijke lokale besluitvorming							
		RAO afstemmen projecten							
				Informer en consulteren stuurgroep	Uitrol projecten>> 2025 t/m 2027				
							Evaluatie projecten>>> 2025 t/m 2027		

8. Overzicht van bijlagen

Bijlage 1:

Bijlage 2: Projectplan Kamertraining

Bijlage 3:

Bijlage 4:

Bijlage 5:

Bijlage 6:

Bijlage 7:

Bijlage 7:

Bijlage 8:

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

G Art. 5.1 lid 2 sub b

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek